

روش علمے یادگیری سنتور

(مقدماتے)

مؤلف: روزبه جمشیدی

صفحه	عنوان
۱۰ تا ۸	تئوری موسیقی
۱۲ و ۱۱	آموزش نت‌های سفید
۱۵ تا ۱۳	تئوری نوازندگی، و تمرین عملی نت‌های سفید
۱۸ تا ۱۶	آموزش نت زرد : تئوری و عملی
۱۹	آهنگ نوایی
۲۲ تا ۲۰	تمرین نت‌های زرد و سفید باهم
۲۳	آهنگ مرغ سحر
۲۴	تمرین مضراب جفت
۲۶ و ۲۵	تمرین راست و چپ (ثابت و متحرک)
۲۹ تا ۲۷	آموزش نت پشت‌خرک : تئوری و عملی
۳۰	ترانه کردی
۳۲ و ۳۱	تمرین نت‌خوانی و عملی زرد، سفید و پشت‌خرک
۳۳	نت سفید و گرد
۳۴	نت چنگ
۳۵	آهنگ ترانه شادی
۳۶	آموزش ریتم
۳۷	علامت نقطه جلوی نت
۳۸	آهنگ جان مریم
۳۹	تولد تولد
۴۰	خرک نهم زرد
۴۱	داستان عشق
۴۲	یاردبستانی
۴۷ تا ۴۳	تمرین‌های تقویت مضراب ۱ تا ۵

سرشناسه	: جمشیدی، روزبه ۱۳۵۹
عنوان و پدید آور	: روش علمی یادگیری سنتور (مقدماتی)، روزبه جمشیدی
مشخصات نشر	: تهران، روزبه جمشیدی ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	: ۴۸ صفحه، مصور، پارتیسیون.
شابم	: 979 - 0 - 69850 - 272 - 2
وضعیت فهرست نویسی: فیپا	
موضوع	: سنتور، آموزش
موضوع	: santur – Instruction and study:
موضوع	: موسیقی برای سنتور – پارتیسیون
موضوع	: Santur music – Scores and parts:
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ج ۸ س ۹/ MT۶۵۴/
رده بندی دیویی	: ۷۸۹/۷۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۹۶۰۸۴

روش علمی یادگیری سنتور (مقدماتی)	
تالیف و گردآوری	: روزبه جمشیدی
نت نویسی کامپیوتری	: روزبه جمشیدی
طراح جلد	: کیوان ادیب
چاپ اول	: ۱۳۹۷
شابم	: 979 - 0 - 69850 - 272 - 2
تعداد	: ۳۰۰ نسخه
قیمت	: ۱۵۰۰۰ تومان
تلفن ناشر	: ۰۹۳۵۵۱۵۹۳۹۴ - ۴۴۶۴۸۵۸۹ (حق چاپ برای مولف محفوظ است)

تجربه‌ی طولانی آموزش سنتور چند نکته را برای من روشن کرد :

- نخست آنکه اکثر هنرجویان تازه کار پس از مدتی آموزش را رها می‌کنند
- هنرجویان اغلب (نه همگی) آموزش آکادمیک و یا ردیف موسیقی ایرانی را خیلی جدی نمی‌گیرند
- بیشتر آنها برای یادگیری چند آهنگ موردنظر خود به سمت نوازندگی روی آورده‌اند
- درصد زیادی از کسانی که سمت نوازندگی آمده‌اند دغدغه‌های تحصیلی و معیشتی خود را دارند. منظور آنکه موسیقی حرفه اصلی آنها نیست
- خیلی از اساتید آموزش نیز با اینکه به این موارد آگاه هستند بازهم بین هنرجویان تفاوتی نمی‌گذارند، که اغلب باعث نارضایتی و گریز هنرجویان می‌شود.

بر همین اساس شیوه‌ی دیگری از آموزش نیاز بود تا هنرجویان بتوانند در بازه‌ی زمانی کمتر به فراگیری آنچه که خود بدان علاقه‌مند هستند، پردازند. این کتاب پاسخی است به این نیاز، شیوه‌ای نوین از آموزش که پیش از این وجود نداشت. شیوه‌ای اصولی و علمی برای آن دسته از هنرجویانی که لزوماً موسیقی ردیفی و دستگاهی را دنبال نمی‌کنند.

انتخاب نکردن نام سبک برای این کتاب چند دلیل داشت:

- دست نگارنده برای انتخاب آلودها و آهنگ‌ها باز باشد
- این کتاب (و کتاب‌های سطوح بالاتر) شامل مجموعه‌ی وسیعی از آهنگ‌هاست که محدود به یک سبک نمی‌شود: اصیل، محلی، پاپ، کلاسیک، جهانی و ...
- کوک انتخابی برای این کتاب، کمی متفاوت از کوک‌های مرسوم است
- با اینکه این کتاب در راستای آموزش موسیقی ردیفی و دستگاهی نمی‌باشد، ولی می‌توان و در صورت علاقه به آن سبک از نوازندگی، در آن مسیر ادامه داد.

نظر مولف بر اینست که بهتر است که خود را به هیچ سبکی محدود نکرد، نه به این سبک و نه به هیچ سبک دیگری. پس از اتمام این کتاب، می‌توان کتاب دوره متوسطه را آغاز نموده و نیز همزمان با آن شروع به نواختن کتاب‌های دیگر نمود (مثلاً کتاب "خاطره‌ها ۱" بخش ساده آن که شامل ترانه‌هایی از سبک پاپ ایرانی می‌باشد).

نهایتاً اینکه امیدوارم این کتاب به مرور، مورد استقبال جامعه سنتور نوازی قرار گیرد، چرا که این کتاب متفاوت از روش سابق آموزشی است و نیاز به زمان دارد تا مورد قبول واقع شود.

روزبه جمشیدی

توضیحاتی پیرامون کتاب، سبک آموزشی و کوک

سنتی، ردیف و دگر هیچ !!

این جمله‌ایست که از زبان بسیاری از سنتورنوازان شنیده‌ام. همان‌هایی که آرپژ نواختن (یا خیلی تکنیک‌های خارج از ردیف) را با سنتور نوعی کفر می‌دانند و هرگز نوازندگی خارج از چهارچوب ردیف موسیقی ایرانی را برنمی‌تابند.

ردیف موسیقی ایرانی، که از آغاز نغماتی آوازی بوده، نخستین بار برای ساز تار به نگارش درآمد. بعدها عینا همان جملات برای سازهای دیگر (از جمله سنتور) نت نویسی و اجرا شد: بدون هیچ حذف و اضافه‌ای، و با همان تکنیک‌های اجرایی ساز تار. شاید (البته شاید نه، به یقین) اگر از ابتدا ردیف برای سنتور نوشته می‌شد بسیار متفاوت از چیزی می‌بود که اینک در اختیار سنتورنوازان قرار گرفته، و مملو بود از تکنیک‌های خاص سنتور مثل پاساژ، آرپژ، مضراب پرانی و...

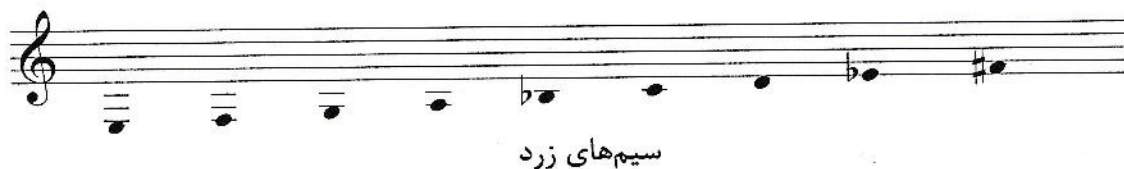
این جملات نه در جهت رد کردن ردیف موسیقی ایرانی است و نه رد ضرورت یادگیری آن؛ ردیف به مثابه گنجینه‌ای ارزشمند که پس از گذر تاریخی طولانی به دست ما رسیده، جایگاهش همواره محفوظ است و خواهد بود. اما ردیف برای آن دسته از نوازندگانیست که پس از دوره‌هایی چند، اینک بصورت جدی و حرفه‌ای به نوازندگی ساز مورد نظر خود بپردازند و آگاهانه آنرا انتخاب بنمایند. یادگیری ردیف را برای هنرجویان مبتدی هرگز توصیه نمی‌کنم (مگر در موارد خاص)، چرا که همگان آگاهند یادگیری درست و اصولی ردیف موسیقی ایرانی (و درک حالت‌ها و ظرافت‌های آن) نیاز به کوشش بسیار، و سال‌ها آموزش صحیح نزد اساتید ماهر دارد.

از جهتی باید آگاه باشیم که ردیف، نه همه موسیقی ایرانیست، و نه صرف یادگیری آن کفایت می‌کند. بخصوص برای ساز سنتور: از یکسو بخاطر محدودیت‌های کوکی آن (بخصوص در اجرای گوشه‌های ردیف)، و از سوی دیگر بخاطر ویژگی‌های این ساز (که می‌توان فراتر از محدودیت‌های موسیقی ردیفی آهنگ‌ها را اجرا کرد). در موسیقی محلی ایران ترانه‌های بسیاری وجود دارد که در بستر ردیف خیلی قابل تجزیه و تحلیل نیست. گام‌های برخی از این ترانه‌ها (و نیز بسیاری از ترانه‌های ساخته شده توسط اساتید برجسته)، با دستگاه‌های موسیقی ایرانی تفاوت دارند. رد ملودیک خیلی از آنها را در گام‌های مازور و مینور موسیقی غربی بهتر می‌توان پیدا کرد.

کوکی که برای این کتاب در نظر گرفته شده، شبیه "ماهور فا" در کتاب‌های سنتور موجود در بازار است، با این تفاوت که فواصل ربع پرده تعدیل (بکار) شده، و خرک نهم زرد "فا دیز" کوک شده تا گام "سل مینور هامونیک" را که مشابه بیات اصفهان است، در این کوک اجرا نمود.

برای هنرجویانی که به این سبک و این کوک علاقه‌مند هستند، کتاب‌های سطوح بالاتر (متوسطه و پیشرفته) و نیز کتاب‌های دیگری از آهنگ‌های متنوع محلی، پاپ، جهانی و... تالیف شده و خواهد شد، تا برای این دسته از علاقه‌مندان، تنوع آموزشی ایجاد شود.

کوک سنتور برای این کتاب

لطفا پیش از شروع به نواختن، سنتور را دقیقا مطابق دستور بالا کوک نمایید و از جابجایی خرک‌ها بپرهیزید

کوک مورد نظر برای این کتاب بسیار شبیه کوک ماهور فا می‌باشد، با این تفاوت که همه نت‌های لا را بکار، و

خرک نهم زرد را "فا دیز" کوک کنید، این کوک برای نواختن در گام‌های متنوع است

آموزش نت‌های سفید

نت‌های بالا برای سیم‌های سفید (یا پوزیسیون سفید)، که در وسط سنتور قرار گرفته‌اند، می‌باشد
علامت بکار با کنار نت می اول، و علامت ۹ روی فا نهم برای آنست که بعدها با نت مشابه اشتباه نشود

نام نت را زیر آن بنویسید

تمرین مضراب جفت

8-1

دقت کنید هنگام اجرای زرد و سفید با هم، دست چپ کمی بالاتر از دست راست قرار می‌گیرد

8-2

این تمرین‌ها برای یک بار نواختن نیست، هر تمرین را ۵ بار تکرار، و هر بار اندکی به سرعت آن اضافه کنید

8-3

جفت‌های غیر همنام: وقتی دو نت مختلف را بصورت جفت مینوازیم به مضراب راست و چپ دقت کنید

8-4

برای جفت‌های غیر همنام زرد، نت خوانی آن کمی دشوارتر است

8-5

به مضراب راست و چپ دقت کنید، سعی کنید بقیه مضراب‌ها را خودتان تشخیص دهید

8-6

راست متحرک ، چپ ثابت

9-1

اکسان

به علامت اکسان در این دو تمرین دقت شود. نتی که اکسان دارد بلندتر نواخته می شود

واژه "سیمیل" در ابتدای میزان دوم یعنی با همین الگوی مضرب تا انتهای تمرین بنوازید

9-2

تکرار از اول خط

A Methodic Way of learning Santour By :

Rouzbeh Jamshidi

این کتاب روش نوینی برای یادگیری سنتور است که مبتنی بر اصول علمی آموزشی، اتوهای طبقه بندی شده و آهنگ‌هایی از سبک‌های مختلف موسیقی (اصیل، پاپ، محلی، جهانی و...) می‌باشد. کتاب حاضر نخستین جلد از دوره ۳ جلدی (مقدماتی، متوسطه و پیشرفته) سنتور است که با نگرشی نوین؛ هم به لحاظ کوک و هم از جهت شیوه آموزشی؛ تالیف گردیده است.

ISMN 979-0-69850-272-2